

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

על הזיכרון

- מדוע דברים מסוימים אנחנו זוכרים ודברים אחרים לא?
- מדוע אנשים שעברו חוויה זכה יזכרו ממנה וילמדו ממנה דברים שונים?

מטרת הסדנא היא כפולה:

1. עזרה לנו כמדריכים לזכור ולעבד את המידע לו אנו נזקקים
2. הגשת חומר לחניכים בצורה קלה יותר לזכירה

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

הפעלה

רשימת מספרים קצרה

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

הפעלה

רשימת מספרים ארוכה

הפעלה

כמה זכרו?

למה חלק זכרו יותר וחלק זכרו פחות?

איך עובד הזיכרון

3 "תחנות" שהמידע עובר בהן בתהליך של למידת תכנים:

4 תהליכים בלמידה

הפעלה: כמה פעמים מתמסרת הקבוצה הלבנה?

Count how many times
the players wearing
white pass the ball

4 תהליכים בלמידה

1. מיקוד קשב:

- התהליך הראשון שקורה כאשר אנו מקבלים מידע חדש
- קליטת כמות מוגבלת של גירויים בו זמנית
- כל אחד "בוחר" להתמקד בגירויים שונים ומאחרים להתעלם
- הסיבות: עניין, בולטות, מצב פיזי/ נפשי, דמיון/הכרות, כמות מידע, סדר וארגון
- עלינו לדאוג כי הגירוי אותו יקלוט החניך יהיה מה שאנחנו מלמדים ולא דברים אחרים המתרחשים בכיתה

4 תהליכים בלמידה

2. שימור המידע בזיכרון העבודה באמצעות חזרה ושינון:

- זיכרון העבודה מוגבל ביכולת העיבוד שלו
- יכולת לעבד כ-7-2 פריטי מידע בו זמנית
- כדי לשמר את המידע המצוי בזיכרון לטווח קצר, הפרט צריך לעסוק בו, לחזור עליו, לדבר עליו או לבצע בו כל פעילות אחרת שתחסום זמנית כניסת מידע חדש העלול למחוק את הקיים

4 תהליכים בלמידה

3. עיבוד וקידוד:

- הלומד משקיע מאמץ לשנות אותו, לעבד אותו ולהתאים אותו לעולמו ולסכימות הקיימות אצלו בזיכרון
- מידע שלא עבר תהליכי עיבוד והמרה נדון להישכח או להיעשות ממודר ולא זמין ללומד

4 תהליכים בלמידה

4. איחזור / שליפה:

- למידה היא סוג של משא ומתן בין מידע חדש לסכימות או מבני ידע קיימים
- המשא ומתן הזה מתקיים בזיכרון לטווח קצר שאליו נשלף מידע רלוונטי המצוי בזיכרון לטווח הארוך
- שליפת מידע בזמן אמת דורשת שהסכימות בזיכרון לטווח הארוך יהיו מאורגנות

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

האם אנו יכולים "להתערב" בתהליך הזכירה?

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

אמצעים להקלה על הזיכרון

הפעלה: רשימת מילים

אמצעים להקלה על הזיכרון

1. עקרון הראשונות והאחרונות:

- סף הריכוז המקסימלי בהתחלה ובסוף של מקטע
- חשיבות ההפסקות- גם אם מתודיות

אמצעים להקלה על הזיכרון

2. חזרה ושינון

- ככל שהלומד יחזור על החומר כך ה"סכימה" שתבנה תהיה

ברורה יותר

- שליפת מידע בצורה קלה

אמצעים להקלה על הזיכרון

2. חזרה ושינון

- ככל שהלומד יחזור על החומר כך ה"סכימה" שתבנה תהיה

ברורה יותר

- שליפת מידע בצורה קלה

אמצעים להקלה על הזיכרון

3. שימוש בעזרי זיכרון

- ראשי תיבות

- דימויים

- אסוציאציות

אמצעים להקלה על הזיכרון

4. שימוש במקסימום חושים להעצמת החוויה

- הראשון שקולט את המידע הוא הרשם החושי שבו מתרחש

תהליך של מיקוד קשב

אמצעים להקלה על הזיכרון

5. הבנה

- חומר שיש לו הגיון נזכר בקלות ע"י הלומד.
- קיטלוג המידי וקישור בין המושגים ולמושגים ישנים
- שליפה טובה יותר

אמצעים להקלה על הזיכרון

6. סדר וחלוקה

- נושאים ותתי נושאים

- מבנה השיעור

אמצעים להקלה על הזיכרון

7. כותרות קלות לזכירה

- חלוקת החומר לפרקים ונתינת כותרות קצרות וענייניות
- כותרת מסייעת לקטלג את המידע ולרמוז על התוכן

אמצעים להקלה על הזיכרון

8. ידיעת מס' פריטים

- חניך שיודע כמה פריטים עליו לזכור / ללמוד פעולת השליפה

תהיה קלה לו יותר

- 1. בעיות בקידוד- לא בשליטתנו (פרט לתנאי סביבה).**
- 2. בעיות באחסון: עומס אינפורמציה, הפרעות והסחות, חוסר עניין, פיזור/חוסר ארגון.**
- 3. בעיות בשליפה- הסיבות: דעיכה- כשלא השתמשנו במידע זמן רב (ריענונים), הפרעה- בלבול בין מידעים שונים, הדחקה- לרוב על בסיס אמוציונאלי, עייפות, חוסר מוטיבציה לערוך חיפוש ב"זיכרון", מחסור באסטרטגיות שליפה**